

Силабус
навчальної дисципліни
Вступ до фаху
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (трудове навчання та технології)»
спеціальність 014 Середня освіта (Технології)
галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Викладач	КУРИЛО Ольга Юріївна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/index.php?categoryid=30&browse=courses&perpage=20&page=1
Контактний тел.	+380660558391
Е-mail викладача:	olgakurilo1990@gmail.com oy_kurylo@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Четвер 17:00-18.20, Субота 13:00-14:20

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	18	18	54	залік

Семестр: 1 (осінній)

Мова навчання: українська

Ключові слова: педагогічна діяльність, вчитель, педагогічний ідеал, професійна підготовка, дидактика, самоосвіта, самовиховання, методика викладання, професійні компетентності, освітні технології, педагогічні принципи, технологічна освіта.

Мета та предмет курсу: Метою викладання дисципліни «Вступ до фаху» є розкриття сутності та змісту педагогічної діяльності, ознайомлення студентів з

основними шляхами оволодіння професією вчителя, а також сприяння формуванню педагогічного ідеалу майбутнього педагога.

Предметом курсу є вивчення основ педагогічної діяльності, зокрема формування інтересу до професії вчителя, оволодіння необхідними знаннями, вміннями та навичками, розуміння структури і змісту вчительської діяльності, а також набуття навичок самоосвіти та самовиховання.

Компетентності та програмні результати навчання:

– **ЗК 6.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

– **ФК 4.** Здатність творчо підходити до трудової діяльності, глибоко аналізувати виробничі процеси, порівнювати та узагальнювати їх поетапний перебіг.

– **ФК 7.** Здатність до творчого процесу, а саме: генерування ідей, висування гіпотез, фантазування, асоціативного мислення тощо.

– **ПР 5.** Володіти сучасними теоретичними та практичними основами методики технологій, гурткової роботи у закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Професійно-педагогічна діяльність.

Тема 1. Професія педагога у сучасному суспільстві. Виникнення і становлення педагогічної професії. Сфера трудової діяльності педагога. Особливості педагогічної професії. Сутність основних понять та категорій педагогічної професії становлення та перспективи становлення педагогічної професії. Творчий характер педагогічної діяльності. Сучасні вимоги до педагогічної діяльності.

Тема 2. Вища педагогічна освіта в Україні та її модернізація. Принципи побудови системи освіти України. Освітня система України – характеристика основних типів закладів освіти. Адаптація законодавства, структурні зміни освіти України, запровадження у систему вищої освіти Європейської кредитно трансферно-накопичувальної системи (ECTS).

Змістовий модуль 2. Освітній процес у педагогічному ЗВО.

Тема 3. Організація освітнього процесу у ЗВО. Зміст освіти. Структура педагогічного ЗВО. Завдання вищої педагогічної школи. Основні форми організації освітнього процесу у ЗВО. Форми організації контролю й оцінки знань і умінь здобувачів вищої освіти. Європейська кредитно трансферно-накопичувальна система. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти. Позааудиторна робота здобувачів вищої освіти.

Тема 4. Самостійна робота здобувачів у системі підготовки до педагогічної діяльності. Самостійна робота здобувачів: сутність та загальна характеристика. Види та форми самостійної роботи здобувачів. Робота здобувачів із навчальною літературою. Робота з літературними джерелами, бібліографічними виданнями, картотеками й каталогами. Науково-дослідна робота здобувачів ЗВО.

Змістовий модуль 3. Система підготовки студентів до педагогічної діяльності.

Тема 5. Психолого-педагогічні умови педагогічної діяльності. Поняття про особистість вчителя, її розвиток та формування. Професійна компетентність педагога. Психологічна підготовка педагога. Розвиток творчих здібностей педагога. Громадська діяльність особистості вчителя.

Тема 6. Самовиховання та самоосвіта в системі підготовки майбутнього вчителя. Поняття, мета, механізм дії і засоби самовиховання. Роль самовиховання в розвитку особистості. Програма самовиховання. Оцінювання результатів самовиховання. Форми та методи самовиховання. Форми та засоби самоосвіти педагогів. Наукова організація праці вчителя.

Тема 7. Основи педагогічного спілкування. Спілкування як основа педагогічної діяльності професії. Педагогічне спілкування та його функції. Структура педагогічного спілкування. Стили спілкування викладача. Педагогічний такт викладача.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання проєктів.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist_sayt.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності), графопроєктор.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ECTS
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Узагальнені критерії оцінювання:

– «відмінно/A», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;

– «добре/B», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– «добре/С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

– «задовільно/D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– «задовільно/E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);

– «незадовільно/FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);

– «незадовільно/F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю, підсумкового контролю (заліку) і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять та оцінюванні завдань самостійної роботи. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь здобувачів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, творчих завдань.

Підсумковий контроль здійснюється під час заліку у формі відповідей на тестування, за умови дистанційного формату навчання – у формі відповідей на тестування.

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		80	100
Практичні заняття	60		

Самостійна робота	15		
Індивідуальне завдання	5		
Підсумковий контроль			
Залік (тестування) – 40 питань по 0,5 балів кожне питання	20	20	

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. К. : Політехніка, 2003. 200 с.
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка : підруч. для студ. і викл. вищ. навч. закл. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К. : Знання-Прес, 2003. 418 с.
3. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності) : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
4. Стратегії дослідницького пошуку: навчальний посібник / Н.І. Поліхун, І.А. Сліпухіна, К.Г. Постова, Л.В. Горбань; за заг. ред. М.С. Гальченка. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 144 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид., випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 560 с.

Додаткові

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К.: Знання, 2006. 311 с.
2. Методичні рекомендації до організації освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти: інформаційно-методичний бюлетень / за заг. ред. І.К. Гіджеліцького; відпов. за вип. О.А. Кошка. Хмельницький, 2021. 288 с.
3. Науково-методичні основи психологічного супроводу діяльності вчителя в умовах реформування освіти (діагностика і корекція). Практичний посібник. / авт. кол.: В.Г. Панок, І.В. Марухина, В.В. Рибалка, В.М. Горленко, Д.Д. Романовська, В.В. Предко, С.К. Шандрук, М.В. Саврасов, Н.В. Сосновенко; за наук. ред. В. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України, 2022. 192 с.
4. Положення про організацію навчального процесу підготовки фахівців за кредитно-модульною системою / Розроб.: І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокимов, А.В. Губа, О.І. Гончаров, Т.П. Стаканкова, Л.П. Харченко. Харків : ХНУРЕ, 2004. 28с.

5. Розвиток закладу загальної середньої освіти в умовах децентралізації: методичний посібник для викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти / за заг. ред. А.В. Аносової. Київ : Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2022. 146 с.

Інтернет-ресурси

1. www.bdpu.org/library
2. <http://www.nbu.gov.ua>
3. <https://scholar.google.com>
4. <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tehnichna-osvita>
5. <https://imzo.gov.ua/osvita/profesiyno-tehnichna-osvita-2/profesiyna-osvita/>
6. <https://ivet.edu.ua/>
7. <https://profosvita.online/>
8. <https://registry.edbo.gov.ua/profesiyno-tehnichna-osvita/>
9. <http://upecnpu.pnpu.edu.ua/>
10. <http://www.proftekhosvita.org.ua>
11. <http://pto-kyiv.com.ua>
12. <http://pedpresa.ua>
13. <https://osvita.ua/legislation/proftech/>
14. <https://ips.ligazakon.net>
15. <https://enic.in.ua/index.php/ua/systema-osvity/profesijno-tehnichna-osvita>
16. <https://naurok.com.ua>